

Nacka tingsrätt

Mark- och miljödomstolen

PRÖVOTIDSREDOVISNING

- Sökande:** Svensk Kärnbränslehantering AB, 556175–2014
Box 3091
169 03 Solna
- Ombud:** Advokaterna Caroline Perlström och Martin Johansson
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm
- Saken:** Redovisning av de uppskjutna frågorna U1 och U2 enligt mark- och miljödomstolens deldom 2022-06-22 i mål nr M 1333–11
-

Svensk Kärnbränslehantering AB ("SKB") inger härmed denna prövotidsredovisning

A. Yrkanden

1. SKB yrkar, med hänvisning till ovan angivet avgörande, att mark- och miljödomstolen
  - (1) avslutar den uppskjutna frågan om säkerhetshöjande åtgärder (U1) och den uppskjutna frågan om villkor gällande dagvattenhantering (U2), samt
  - (2) föreskriver ett slutligt villkor avseende dagvattenhantering, i enlighet med vad som anges i avsnitt D.2 nedan.

B. Bakgrund

2. Mark- och miljödomstolen har i deldom 2022-06-22 i mål nr 1333–11 lämnat SKB tillstånd enligt miljöbalken till att i befintlig anläggning, Centralt mellanlager för använt kärnbränsle (Clab), lagra, hantera och bearbeta kärnämne (huvudsakligen bestående av använt kärnbränsle) och kärnavfall (exempelvis konstruktionsmaterial i bränsleelementen och förbrukade hårdkomponenter), där mängden lagrat använt

kärnbränsle vid ett och samma tillfälle får uppgå till högst 11 000 ton ("Clab 11 000-tillståndet"). För använt kärnbränsle avses mängden uran, och för MOX-bränsle även plutonium, i det obestrålade bränslet.

3. Tillståndet förenades med ett antal slutliga villkor. Frågor om slutliga villkor för strålsäkerhetshöjande åtgärder (U1) resp. slutliga villkor för dagvattenhantering (U2) sköts upp under en provotid. Några provisoriska föreskrifter föreskrevs inte.
4. Redovisning av utredningsföreskrifterna ska enligt Clab 11 000-tillståndet ske senast två år efter laga kraft, men då frågorna har viss betydelse för den pågående prövningen av KBS-3-systemet i samma mål har SKB valt att ge in nämnda provotidsredovisningar redan nu. Nedan följer SKB:s redovisning i de två uppskjutna frågorna.

C. U1 – Utredning om strålsäkerhetshöjande åtgärder

C.1 Utredningsuppdraget

5. Såvitt avser frågan om säkerhetshöjande åtgärder har mark- och miljödomstolen föreskrivit följande utredningsuppdrag.

U1. Mark- och miljödomstolen skjuter upp avgörandet av frågan om villkor gällande ytterligare förstärkning av anläggningens förmåga avseende bortförel av resteffekt, reservspädmätning eller andra säkerhetshöjande åtgärder.

SKB ska under provotiden utreda vilka ytterligare sådana förstärkningsåtgärder som behöver vidtas för att öka strålsäkerheten vid utökad mellanlagring med beaktande av de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna.

Arbetet ska planeras och genomföras av SKB, som ska hålla berörda tillsynsmyndigheter informerade om hur arbetet fortskrider.

Redovisning av utredningsarbetet, med uppgift om vidtagna och planerade åtgärder samt i förekommande fall förslag till slutliga villkor för ytterligare förstärkning av anläggningens förmåga avseende bortförel av resteffekt, reservspädmätning eller andra säkerhetshöjande åtgärder, ska ges in till mark- och miljödomstolen senast två år från den dag denna deldom har fått laga kraft.

C.2 Utförda utredningar och resultat

6. Parallellt med tillståndsprovningen enligt miljöbalken har Strålsäkerhetsmyndigheten ("SSM") genomfört det första steget i den stegvisa efterföljande provningen efter regeringens tillståndsbeslut enligt lagen om kärnteknisk verksamhet, KTL, avseende den utökade mellanlagringen, och godkänt SKB:s preliminära strålsäkerhetsredovisning för utökad mellanlagring ("**PSAR-beslutet**"). Utredningsarbetet som SKB har bedrivit inom ramen för U1 har genomförts integrerat med den utredning som SKB har genomfört inför framtagandet av det underlag som legat till grund för PSAR-beslutet. En redovisning av SKB:s utredningsarbete under provotiden återfinns i Bilaga K:41.
7. Som framgår av Bilaga K:41 kommer anläggningens resteffektbortförel att förstärkas genom uppdatering av anläggningens reservkraftförel, upprättande av ett system för förberedda reparationsåtgärder och bemanning, samt tillkommande reservkylfunktion med luft som kylsänka. Vidare kommer SKB införa ytterligare ett sätt att tillfälligt tillföra vatten till befintlig kylkedja och dess värmeväxlare genom att installera en mobil pump. Alternativa lösningar som har övervägts har uteslutits huvudsakligen på grund av betydande införelrisker som inte vägs upp av förväntad strålsäkerhetsnytta. Den förordade lösningen är mer kostnadseffektiv och innebär färre ingrepp i miljön, framförallt med avseende på berg och grundvatten. De planerade åtgärdena innebär endast mindre miljöpåverkan i form av buller och utsläpp till luft. Denna påverkan ryms inom tidigare miljökonsekvensbedömning av den utökade mellanlagringen.
8. Mot bakgrund av ovanstående samt Bilaga K:41 har frågan om ytterligare förstärkningsåtgärder för att öka strålsäkerheten i anläggningen omhändertagits på ett tillfredsställande sätt i enlighet med miljöbalkens krav genom de åtgärder som beskrivs i SKB:s preliminära strålsäkerhetsredovisning samt PSAR-beslutet. SKB anser därför att det saknas skäl att förelskiva villkor härom enligt miljöbalken.
9. Åtgärdena innebär bland annat tillkommande dieselaggregat för reservkraft. Dessa utgör anmälningspliktiga förbränningsanläggningar vilka kommer att anmälas till tillsynsmyndigheten i vederbörlig ordning.

D. U2 - Villkor om dagvattenhantering

D.1 Utredningsuppdraget

10. Såvitt avser frågan om dagvattenhantering har mark- och miljödomstolen föreskrivit följande utredningsuppdrag.

- U2. SKB ska under prövotiden i samråd med länsstyrelsen utreda
- flöde och föroreningsinnehåll i dagvatten som avleds till havet,
  - de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att rena detta dagvattenflöde genom sedimentation och eventuellt annan kompletterande rening, och
  - hur sådan rening skulle utformas och dimensioneras.

Redovisning av utredningsarbetet och i förekommande fall förslag till slutliga villkor för dagvattenhanteringen ska ges in till mark- och miljödomstolen senast två år från den dag denna deldom har fått laga kraft.

D.2 Utförda utredningar och resultat

11. SKB har utrett frågan om dagvattenhantering i befintliga Clab inom ramen för ovan beskrivna utredningsuppdrag enligt Clab 11 000-tillståndet. Resultatet av utredningarna redovisas i Bilaga K:42. Utredningarna har även omfattat omhändertagande av länshållningsvatten, släckvatten samt frågan om dagvattenhantering från framtida Clink. Sammanfattningsvis framgår av utredningarna att det dagvatten som uppkommer från det befintliga Clab är förhållandevis opåverkat och att det inte föreligger något miljömässigt behov av att rena detta vatten. Detsamma gäller det länshållningsvatten som uppkommer. Utökningen av mellanlagringen av använt kärnbränsle innebär ingen förändring av markanvändningar, dagvattenflöden eller föroreningstransport till recipienten och dagvattensituationen kommer därmed vara densamma som för den befintliga anläggningen Clab. Dagvattnet bedöms vara av normal, urban kvalitet. Av utredningarna framgår dock att det inför anläggande av en kommande inkapslingsanläggning kan vara lämpligt att uppföra en dagvattendamm som renar dagvatten från hårdgjorda ytor inom verksamhetsområdet (vilka är större till ytan när inkapslingsanläggningen anlagts) samt länshållningsvatten under driftskedet. En sådan dagvattendamm skulle även kunna omhänderta släckvatten och vara försedd med en avstängningsanordning innan utloppet mot recipient.
12. För att tillgodose behovet av dagvattenhantering för Clink, och även Clabs behov av släckvattenhantering, föreslår SKB att det föreskrivs att en dagvattendamm ska

anläggas och tas i bruk senast fyra år efter lagakraftvunnet avgörande rörande prövotidsredovisningen för Clab 11 000. Som framgår av Bilaga K:42 kommer dagvatten från vissa områden dock alltså att avledas till omgivande naturmark även om en damm uppförs, varför den exakta utformningen av dagvattensystemet bör anstå till detaljprojekteringen och hanteras i samråd med tillsynsmyndigheten. För Clab 11 000-tillståndet föreslår SKB följande villkor rörande uppförande av en dagvattendamm.

En dagvattendamm för uppsamling och rening av dagvatten genom sedimentation och oljeavskiljning ska vara anlagd och i bruk senast fyra år efter lagakraftvunnet tillstånd. För att undvika utsläpp av föroreningar till vatten i samband med brand, driftstörningar eller andra olyckor ska möjlighet till avstängning finnas innan utloppet från dagvattendammen. Utformningen av dagvattensystemet ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten som också får besluta om ytterligare villkor.

Bemyndigande: Ytterligare villkor om utformningen av dagvattensystem.

Göteborg/Malmö den 19 december 2023

Svensk Kärnbränslehantering AB, genom

Martin Johansson
(enligt fullmakt)

Caroline Perlström
(enligt fullmakt)

Bilagor

- K:41 Prövotidsredovisning säkerhetshöjande åtgärder i Clab (SKBdoc 2023147)
K:42 Dagvattenutredning Clab och Clink (SKBdoc 2028154)